Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5430 — 5/18 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1903 — ՈՒՐԲԱԹ — 28 ՐԱՄԱԶԱՆ 1321 — Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5430

درعلیه ده غلطه ده آره‌ول ﴿ غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

Նամակ կամ որեւէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ԹԵՐԹԵՐՈՅ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՀՈՂԼԻՆ, Գալատիա, Քամանցօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ԹԵՐԹԵՐՈՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 դրս
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

20 ՓԱՐԱ 20

ՊԱՂՏԱՏԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Մաղաքիա եպիսկոպոս Տէրունեան վերսին Պաղտատի Առաջնորդ ընտրուիլը տարի մըն է ակնարկ մը նետելու համար այս հեռաւոր Վիճակին վրայ, որուն գըլխաւոր առաւելութիւններէն մէկն է Կ. Պոլսի Պարիարքարանը չղաղեցնելու առաքինութիւնը ունենալը։

Պաղտատի Հայոց Առաջնորդութիւնը, հակառակ դիւրակեցիկ վիճակ մը ապահովելուն իր առաջնորդներուն, կլիմային եւ հեռաւորութեան համար չատ նախանձելի վիճակ մը չէ համարուած մեր վեղարաւորներուն կողմէ, եւ անոր համար էր որ հինէն իվեր Պարիարքարանը դժուարութեան կը քաշէ միշտ Պաղտատի համար Առաջնորդ մը ճարելու, բայց եթէ անգամ մը կարենայ մէկը այդ պաշտօնին կոչել, ոչուս չատ խնդիր չունենալուն ապահով է։

Պաղտատի Առաջնորդութիւնը Կ. Պոլսոյ Պարիարքութեան իրաւասութեան ենթարկուիլը 1828էն ասդին է։ Մանաւորապէս Պաղտատի Կ. Պոլիսէն առաջին անգամ Առաջնորդ ընտրուիլը քառասունական թուականներուն սկիզբները կ'ենայ։

Պաղտատու Հայերը, չենք գիտեր թէ առաջին անգամ ո՞ր թուականներուն հաստատուած են, բայց ապահովաբար ժէ. դարուն սկիզբները սուտրթիւ հաստած մըն էին եւ առաձին եպիսկոպոս ունէին։ Այսպէս կը յիշուի Կիլիկիոյ Յովհաննէս Կաթողիկոսէն (1588–1602) ձեռնադրեալ Դրիգոր Կեսարացի եպիսկոպոսը (*)։

Աբրահամ էֆ. Այվազեան (**) Պաղտատի Հայերը կը համարէ հնդկական գաղթականութեան մասը, եւ իրաւամբ այս իրողութեան իբր փաստ կը համարէ Հնդկաստանի, Պիրմանիսատանի եւ Աֆղանիստանի Հայոց Նոր Ջուղայու Առաջնորդութեան պատկանելուն պէս Պաղտատին նոյն առաջնորդութեան ենթակայ ըլլալը՝ մինչեւ անցեալ դարուն երկրորդ քառորդին կէսերը։

Պաղտատ՝ մինչեւ այդ առեւնները՝ կը համարուէր Տէրունի վիճակ. ինչպէս Իզմիր։ Հետեւաբար հաւանական է որ այցելու չատ մը նուիրակներ այցելած ըլլան Պաղտատ՝ ի նպաստ էջմիածայ տարեկան նուիրահաւաքութեան պաշտօնով, ինչպէս սովորաբար կ'ըսէին ուրիշ նմանօրինակ թեմերու։

Պաղտատի Առաջնորդներուն մէջ ամենէն արդիւնաւորը եւ երկարակեցը եղած էր Մեսրոպ վրդ., որ 1846էն մինչեւ 1865 անընդհատ արդիւնաւորապէս վարած է Պաղտատի առաջնորդութիւնը։ Իր օրովը չինուած են Պաղտատի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին եւ Ս. Թարգմանչաց վարժարանը։ Սղերդի սովին ժամանակ մեծ օգնութիւն ըրած է Սղերդցւոց։

1865ին կը մեռնի եւ իր չինած եկեղեցիին բակը կը թաղուի։ Իր օրովը՝ 1857ին Նոր Ջուղայի Ամենափրկիչ վանքի վանահայր եւ Պարսկաստան–Հնդկաստանի Առաջնորդ Թադէոս արքեպիսկոպոս իրաւասութեան խնդիր կը հանէ եւ Պաղտատ իր առաջնորդութեան մասը ըլլալը յայտարարելով իր իրաւասութիւնը տարածել կ'ուզէ նաեւ Պաղտատի վրայ։

Մեսրոպ վարդապետ Պարիարքարանն կը տեղեկագրէ եւ Պարիարքարանը թէ՛ Թադէոս եպիսկոպոսը եւ թէ՛ էջմիածնայ կաթողիկոսին հետ բանակցելով այս իրաւասութեան խնդիրը կը լուծէ, իբր հիմ բռնելով Պարիարքարանի իրաւասութիւնը ընդհանուր Թուրքիոյ ամէն մասերու Հայերուն վրայ։ Ասով վերջապէս կը նուիրագործուի Պաղտատի Առաջնորդութեան կ. Պոլսոյ Պարիարքութիւն իրաւասութեան ենթարկուիլը։

Կարապետ վրդ. Տիրապէզիրցի. մականուանեալն կարճահասակ, կը յաջորդէ Մեսրոպ վրդ.ի 1865ին, Տրապիզոնի առաջնորդական փոխանորդութիւնը 1864ին ձգելէն յետոյ։ Պաղտատ երթալէ առաջ՝ 1857 օգոստոս 7ին Յակոբոս Պատրիարքին հրամանաւ իբր փոխանորդ Տրապիզոն կ'երթայ եւ հոգիս 7–8 ամիս պաշտօն կը վարէ։ Յետոյ կրկին 1863ին դարձեալ նոյն պաշտօնով մինչեւնոյն տեղը կ'երթայ, բայց հոգիս մէկ տարի պաշտօն վարելով տեղական կուսակցական վէճերու պատճառաւ կը թողու Առաջնորդութիւնը եւ կը մեկնի Պաղտատ, ուր կը մնայ մինչեւ 1867 տարւոյն վերջերը կամ յաջորդ տարւոյն սկիզբները։ Յիշատակելի տնուն մը ձգած չէ Պաղտատի մէջ։ Այդ Առաջնորդութիւնը լքելէն յետոյ Ակն կ'երթայ եւ հոն ինքզինքը փոխ–Առաջնորդ ձեւացնելով տեղական եկեղեցական գործերու կը միջամտէ. հետեւաբար Գէորգ Պարիարք 1868 օգոստոս ամսուն զինքը կ. Պոլիս կը կանչէ։ Չենք գիտեր թէ ինչ եղած է յետոյ։

1868էն մինչեւ 1873 առանց Առաջնորդի կը մնայ Պաղտատի թեմը, նոյն իսկ պահ մը առանց քահանայի մնալով, որուն համար Պաղտատցիք կ. Պոլիս կը դիմեն եւ Պարիարքարանը Տիրապէզիրի Առաջնորդին հրահանգ կու տայ իբր դրացի Վիճակ գոնացում տալ Պաղտատցիներու խնդրանքին՝ իր կողմէ քահանայ մը ղրկելով։

Մաղաքիա վրդ. Տէրունեան, Տիրապէզիրցի, Երուսաղէմի միաբան, որ տեսուչ էր ի Կեսարիա, 1874ին ընտրուեցաւ Պաղտատի Առաջնորդ։ Իրմէն յետոյ մէջտեղ մը դարձեալ պարապ կը մնայ առաջնորդական աթոռը։ Փիլիպոս եպիսկոպոս Նազարեան, Տիրապէզիրի նախորդ Առաջնորդ, 1883էն մինչեւ 1885 այս պաշտօնը վարեց։ Տ. Մեսրոպ քհնյ. Նահատակեալ եպիսկ. մեկնումէն յետոյ սկսած է վարել Առաջն. Տեղապահի պաշտօնը՝ մինչեւ 1892։

Արիստակէս եպիսկոպոս Դերձակեան, նախկին Առաջնորդ Էնկիւրիի, Խարբերդի եւ Տիրապէզիրի, 1892ին կոչուեցաւ պատրիարքական փոխանորդի անուանով Պաղտատի հովուութեան պաշտօնին զոր վարեց մինչեւ իր մահը՝ 1902՝ իբր տասը տարի։ Գաբրիէլ վրդ. Անոյշեան միաբան Երուսաղէմի, որ 1902ին այս պաշտօնը վարելու կոչուեցաւ եւ 1903ին Երուսաղէմայ Լուսաւորչեան ընտրութեամբ թողուց այդ պաշտօնը։

Սանտալեան եպիսկ. Սանտալեան անուանուեցաւ բայց չընդունեց այդ պաշտօնը։ Մաղաքիա եպիսկ. Տէրունեան այս անգամ կրկին ընտրուելով ստանձնեց այս պաշտօնը եւ անշուշտ մտերս պիտի ուղեւորի իր թեմը, որուն օգտակար կրնայ ըլլալ՝ տեղական պայմաններուն մասին ծանօթ ըլլալով։ Վերջին երեսուն տարիներու Առաջնորդները անունով եւ դիրքով ծանօթ եկեղեցականներ ըլլալով չուզեցինք անոնց անձնական հանգամանքներուն վրայ ծանրանալ, իսկ միւսները բոլորովին կարուսուած անձեր են։ Այս ցանկը կատարեալ չէ բոլորովին, ինչպէս կը տեսնուի ու հաւանական է թէ պակասներ ալ կը գտնուին, զոր կրնայ լրացնել Արեւելքի Պաղտատի Թղթակիցը, որ երբեմն չատ ուշագրաւ Թղթակցութիւններ կը գրէ այս էջերուն մէջ։

Մասնաւորապէս չենք գիտեր ե՞րբ եւ ո՞ր Պարիարքին կողմէն ղրկուած է Կարապետ անուն վարդապետ մը, որուն անհանդարտ եւ տեղ մը տեւական չկեցող բնաւորութեանը համար կոչած էին Համատոս։ Այս վարդապետը Պաղտատի առաջնորդութեան յարմար մէկը փնտռուած միջոցին կը ներկայանայ օրուան Պարիարքին եւ ինքզինքը ընտրելի կը ներկայացնէ։ Պատրիարքը ծանօթ անոր անհանդարտ բնաւորութեանը.

—Հայր Սուրբ պարապ բան է, դուն տեղ մը տիպիկ չես ընար որ, կ'ըսէ։

—Սրբազան ճիշդ այդ կարծիքը ջրելու համար է որ Պաղտատ ՝ներթալ կ'ուզեմ, կ'ըսէ վարդապետը. եթէ երբեք մէկ օր մը իսկ կենամ Պաղտատի մէջ, ասկէ հոն երթալու համար վեց ամսուան եւ հանկէ հոս գալու համար դարձեալ այլքա՝ ժամանակի պէտք ունենալով առնուազն մէկ տարուան պաշտօնավարութիւն մը պիտի ունեցած ըլլամ, ինչ օր չատ մեծ բան է իմ համատոս պաշտօնավարութիւններուս հետ բաղդատմամբ։

Այս զուարճալի տրամաբանութեան վրայ՝ յիշեալ վարդապետը Պաղտատ ղրկուած է կ'ըսեն, բայց չենք կրնար օ՛ն երաշխաւորել այս պատմութիւնը եւ օրալ տյսպիսի վարդապետի մը Պաղտատ ղրկուիլը։

Ամէն պարագայի մէջ փափաքելի է Պաղտատի Հայերուն սա հաստատման եւ էջմիածնայ նուիրակներուն պարբերական այցելութեաց վրայ ճշգրիտ տեղեկութիւն մը ունենալ, ինչ որ կրնան տեղացիք միայն կատարել։

Ս. ԱՆԴԵԼԵՈՅ

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՎԱՆԵՔԸ ԵՒ ԻՐ ՀԱՍՈՅԹՆԵՐԸ

Լերանցամէջ սքանչելի դիրքով այս հինաւուրց վանքը ունի 24 սենեակ, սխոտ, գամ, տնտեսատուն, մարգ եւ չատ արտեր։ Իր սեփական արտերէն կը ստանայ 150 քիլէ, իսկ մերձակայ Տրդոնց գիւղի վաղուց փլփլած վանքի արտերէն (այժմ իրն են) 90 քիլէ արմտիք։ 16 գեղերէն կը ստանայ պաղի՝ օր ցորեն, տուտ, խնձոր, թութ, եւայլն. բերքերու նախրծան։ Ունի մէկ ջրաղաց՝ որուն տարեկան վարձքն է 50 քիլէ ցորեն, եւ ընդարձակ անտառ մը՝ ուրկէ կը քաղէ դուարին խոտ ու բուռը։ Նուէրներ կ'ընդունի անընդհատ՝ ուխտաւորներէ։ Կրնայ պահել 200 հատ այծ. հիմա 20 հատ ունի, հողերը կը մշակուին 3 զոյգ եղներով, բայց հիմա մէկ զոյգ միայն կայ։ Ինչու համար այս հաստատութիւնը վանքը ցարդ օգտակար եղած չէ կրթական գործին. այս կեան է որ կ'ուզեմ շեշտել։ Նախ՝ վանահայր–առաջն. փոխանորդը՝ տեղացի քահանայ մը ըլլալուն՝ դրացութեան խաթերն համար ձրի կը կերցնէ վանքին հացը, իւղը, սերը, մերձակայ գեղերուն ձրի կուտայ անտառին փայտն ու խոտը։ Մոռցանք ըսել թէ փեթակներ չկան այժմ։ Փոխանորդին եւ խորհուրդին միջեւ տիրող հակառակութեան երեսէն 10 տարուան հաշիւները թղթի վրայ կը մնան։ Ծանցաւորը փոխանորդը չէ բոլորովին. մարդը իմ իսկ ներկայութեան թղթերը դրաւ Բաղաքական Ժողովին առջեւ, բայց որովհետեւ Բաղաքական Ժողով ըսուածը հինգ անդամէ կը բաղկանայ, որուն երեքը ներկայութենէ փախուստ կուտան եւ կէսքիները կը թողուն Դասապայի մէջ՝ սա ու նա բարեկամին քով, ի հարկին թուղթ մը կնքելու համար միայն, ուստի գործը կը դառնայ ապօրինի։

Համատոս խօսելով՝ վարդապետ Առաջնորդի մը ներկայութիւնը կարեւոր է, որ դէթ բացարձակ տէր ըլլալով վանքին, Վիճակիս ժողովրդեան կրօնական եւ բարոյական գործերը վարէ, իր տարեթոշակը ընդունելով վանքէն եւ ժողովրդեան այն նուէրներէն զոր իրենք ազատակամ կ'անուանեն։ Մենք այս տողերով ո եւ է ակնարկութիւն չենք ուզեր ընել, այլ պարզապէս մեր աչքով տեսած եւ մեր խելքին մօտ եկած իրողութիւնը կը ներկայացնենք հրապարակաւ Տ. Զաւէն Ծ. վարդապետին, որուն վերապահուած է՝ ինչպէս ըսած ենք, Սպերի մէջ կրթական գործը կարգաւորել։ Եւ Տ. Զաւէն վարդապետ վիճակային գործերու համար վնասող մը չէ, մանաւանդ որ աշակիցներ ալ ունի։ Միայն իր գրաւոր պնդումները գործը կրնան գլուխ հանել. դէթ Սպերի համար այդպէս է. երկու ամիս կ'ըլայ հոս գալս, գեղերէն առաջաւորներ կը դիմեն մեզ եւ ուսուցիչ կ'ուզեն. մէկ երկու գեղերու կրցանք գոհացում տալ, Բաբերդէն բերել տալով ուսուցիչներ՝ որոնք ընթերցում, գիր, թուար. չորս գործողութիւն կ'ուսուցանեն, եւ ի հարկին ժամ կ'օրհնեն քահանայ չգտնուած տեղերը։ Ուսման փափաքող այս ժողովուրդին գլուխը հովիւ մը դնել անհրաժեշտ է։

Սպեր Մ. ԱԼՆՈՍԵԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

«Շանքաժ» եւ սեր. — Կառապանը եւ կիսատիարհիկ կինը. — Ծուղակ մը. — Մահուան սպառնալիք. — Եզական պայմանագրութիւն մը. — Վէպին վերջաբանը։

Բանի մը օր առաջ, Բարիզի Շան ղ'Էլիզէի Թաղին քոմիսէրը, կանուանուած օթէլի մը մէջ կը ձերբակալէր ճէնթիլմէն մը, որ, թէեւ կնասէր ոը հոմարուած, բայց բոլորովին տարբեր նկարագիր մը ունէր։ Իրողութիւնը հետաքրքրական է եւ ամէնուն խօսակցութեան առարկայ դարձած, որովհետեւ բարիզեան կեանքին ներքին հետաքրքրաշարժ կողմերը երեւան կը բերէ։

Երկու տարի առաջ, Օ. Լիւսիէնն ոը Վ... կը հաստատուէր Շան ղ'Էլիզէ թաղին մէկ չքեղ ընակարանին մէջ։ Իր բարեկամները վարձած էին այդ տունը, որովհետեւ Օր. Լիւսիէնն սիրային բարեբերութիւն ունէր կարգ մը ծանօթ եւ հաստատուն հարստութիւն ունեցող անձերու հետ։ Բիչ առնէն՝ մանկամարդ կիսաշարհիկը կանուանուեց իր ընակարանը եւ ախոռ մը վարձեց, ուր կառքեր ու ձիեր ղրկեցին իր բարեկամները։ Կառապան մըն ալ վարձուեցաւ, Նոէլ Ժէրար անուն, քսանըհօթ տարեկան, որ հերոսը եղած է մեր ընելիք տխուր պատմութեան։

Կառապանը բարեձեւ եւ անստգիտա ճաշակի տէր երիտասարդ մըն էր։ Իր տիրուհիին պարեւ կը բերէր։ Երբ Կիսաշարհիկ կինը յուլօրէն բաղնի մը մէջ, փոքրոջներէն կ'անցնէր, ամէն ոք հիացիկ ակնարկներ կը նետէր կառապանին վրայ։ Տեսակ մը Ռիւ–Պլան էր այդ կառապանը, համոզուած թէ իր արհեստը ամէն բանի կ'առաջնորդէ, պայմանաւ որ մարդ ժամանակին հրաժարիլ գիտնայ։ ու կառապանը իր նստատեղէնի վրայ ելաւ, տիրուհիին սիրասիրը ըլլալու համար։ Ճարպիկ, դիտող ու հետաքրքիր մաքի տէր, ընդհանուպ իրաւեկ եղաւ ամենքը։ Բայց ի վերջոյ կիսաշարհիկ կինը էֆէլէվ կը գինովնար։ Կառապանը նոյն իսկ դիտեց թէ չատ կ'աղդուէր Օր. Լիւսիէնն։ ուստի խորհեցաւ թէ անկա չուսուցմ պիտի հնազանդէր զօրաւոր կամքի մը թելադրութիւններուն։

Այս հետաղաղութիւնները ընելէ յետոյ, առաւաւ մը, կառապանը, ոչվոլվէր մը բռնած ձեռքին մէջ, Լիւսիէնի սենեակը մտաւ, ու անկէ պահանջեց ձրիաբար սիրել զինքը։ Կիսաշարհիկ կինը, հրազէնին սպառնալիքի տակ, տեղի տուաւ իր կառապանին ու անձնատուր եղաւ։ Այսպէս սիրային յարաբերութիւնները չարունակեցան Լիւսիէնի ու իր կառապանին միջեւ։ Մինչեւ հոս տարօրինակ բան մը չկայ։ Ասկէ անդին է որ կառապանին դերը կը փոխուի։ Իր սիրուհիին վրայ ունեցած մեծ ազդեցութիւնը ուզեց չարաչար կերպով գործածել, իր բաղդը շինելու համար։

Նոէլ Ժէրար, իր ծերութեան օրերուն վրայ խորհելով, կը ջանար դրամ դիզել։ Չէր գոհանար իր ձիերուն վարսակը գողնալով, այլ եւ կ'ուզէր խոշոր գումարներ մէկդի դնել։ Բարիցս Լիւսիէնը բրուն ադատեց՝ երեք–չորս հազար ֆրանքաց տոմսեր ստորագրելու, յառաջիկայ յունուար 1 պայմանաժամով։ Կառապանը սա ապառնալիքը կ'ընէր թէ ամէն ինչ պիտի պատմէր Շարլ Տ. . .ի, ըսելով թէ Լիւսիէնն ուրիշ սիրահարներ ալ ունէր, եւ թէ իր հետ ալ սիրային յարաբերութեան մէջ կը գտնուէր։ Կիսաշարհիկ կինը կը ստորագրէր տոմսերը, յայտարարելով թէ մինչ կը սիրէր իր կառապանը։

Այսպէս, իր տիրուհիին դրամովը, Նոէլ սենեակ մը վարձեց օթէլի մը մէջ, ուր ժամադիր կ'ըլլային Լիւսիէնն ու ինք։ Բայց ի վերջոյ կիսաշարհիկ կինը տաղտկացած իր կառապանին «չանթաժ»ներէն, դլխուն եկած այդ փորձանքը պատմեց իր սիրահարներն՝ Շարլ Տ...ի։ Այս վերջինը խորհուրդ տուաւ թագին քոմիսէրին բողոքելու։ Լիւսիէնն հետեւեցաւ այս խորհուրդին ու հետեւեալ օրը կառապանը ձերբակալուեցաւ իր վարձած սենեակին մէջ, ուր կը գտնուէր իր սիրուհիին հետ։ Նոէլ պահակաց առաջնորդուեցաւ, ուր սկզբան ուրացաւ իրեն վերագրուած չարաչար արարքները, բայց Լիւսիէնի հաստատական պատասխաններուն վրայ՝ փոխեց իր դիրքը։ Ինքն ալ սկսաւ ամբաստանել, նախ Պ. Շարլը։ Կիսաշարհիկ կնոջ փոխուելուն վրայ, կառապանը նորէն փոխեց իր պաշտպանողականը։ Ոսոիկանութեան քոմիսէրին խստաստանեցաւ թէ Լիւսիէնն եւ ինք, ուրիշ երկու մարդոց ընկերակցութեամբ, մտադրած էին սպաննել Պ. Շարլը, որովհետեւ այս վերջինը չատ սուղի կը նստէր կիսաշարհիկ կնոջ։ Նոյն իսկ իրեր ապացոյց երկու թուղթ ալ երեւան հանեց, որոնցմէ մէկուն մէջ ինքզինքն կառապանը յանձն կ'առնէր Լիւսիէնի սիրահարը եղող Պ. Շարլը սպաննել։

Երկրորդ գրութեան մէջ ալ Լիւսիէնն կը խոստովանէր իր կառապանին մեղակից ըլլալը՝ սպաննութեան գործին մէջ։ Վերջապէս երրորդ թուղթ մըն ալ ցոյց տուաւ, ուր կիսաշարհիկ կինը կը յայտարարէր թէ ամբողջ կեանքին մէջ պիտի սիրէր իր կառապանը։ Այս թուղթերը կարդալէ յետոյ՝ քոմիսէրը խուզարկել տուաւ կառապանին վարձած սենեակը, եւ Լիւսիէնի կողմէ ստորագրուած տոմսեր գտաւ հոն։ Այս յայտնութեան վրայ՝ կառապանը բանտ ղրկուեցաւ։

Արտաքին Լուրեր

ԱՆԳԼԻԱ

Տնտեսական պայքարը. — Լորտ Ռոզպերի էֆինպուրկի մէջ. — Բանախօսութիւն մը. Վրդովիչ խնդիրներ.—Թիպէր

Լոնտոն, 13 դեկտ. — Շաբաթ օրը տարա–փոխանակութեան մեծ արտայայտութիւն մը կատարուեցաւ Էմինպուրկի մէջ։ Լորտ Ռոզպերի, ազատական կուսակցութեան ճարտարախօս եւ սրամիտ ատենաբանը, խօսեցաւ եւ Պ. Պալֆուրը քննադատեց։ Պահ մը մէկ կողմ թողելով եւմտական ծրագիրներու խնդիրը, կատակերգութիւն մը եւ չափազանցութիւն–ներ նկատեց անոր ընթացքը՝ զինուորական բարենորոգմանց եւ բանակին յանձնաժողովին տեղեկագրին նկատմամբ։ Լորտ Ռոզպերի ըստ թէ այդ բանին մէջ տեսնելու է Մնանդի ծառերուն մատեցած ելլալը։ Բոլոր ունկնդիրները սկսան ծիծաղիլ։ Ատենաբանը ուզեց դիտել թէ Մեծն Բրիտանիա ինչ պիտի ընէ Թիպէթի մէջ, իբրեւ թէ Սամալիլենդի գործը բաւական չըլլար։ Պահանջեց որ տեղեկութիւն հաղորդուի Ռուսիոյ ու Ճապոնի միջեւ երեւան եկած ծանրակշիռ դժուարութեանց մասին։ Եմմսական ծրագիրներուն խնդրոյն համար Լորտ Ռոզպերի հարցուց թէ ինչ է այն դիրքը զոր կառավարութիւնը գրաւած է երկիրը յուզող այդ խնդրոյն մէջ։ Ըսաւ թէ Անգլիոյ համակուսակցական կացութիւնը իր նմանը չէ ունեցած։ Ուշադրութիւն դարձուցաւ թէ կառավարութեան տառապեալ ճշմարիտ քաղաքականութիւնը ո՞ր է։ Լորտ Ռոզպերի յարեց. — «Անոր յայտնի քաղաքականութիւնը, ինչպէս յայտնի է, կը թաղկանայ փոխարինութեան դիմել զանազան պայմաններու մէջ։ Սակայն պատճառներ կան կարծելու թէ նախարարութիւնը դէպ ի մաքառապաշտութիւն կ'երթայ։ Եթէ Պ. Չեմպրլէն որ անկախ պաշտօր մը կը մէջ, յաջողի յաղթանակը տանելու, Պ. Պալֆուր պիտի փութայ օգտուիլ այդ յաղթանակէն»։ Լորտ Ռոզպերի երկրագրական տեսակէտով քննեց եւմսական ծրագիրներու խնդիրը եւ, Պ. Չեմպրլէնի կատարած լրագրական պայքարին վրայ խօսելով, ըսաւ թէ բոլոր լրագրները պարել կուտայ իր տկարներէն ձայնով։ Ատենաբանը եզրակացուց թէ Անգլիոյ ժողովուրդը մեծ անխոհեմութիւն մը պիտի գործէ, եթէ հետեւի գաղթական նախկին նախարարին խօսքերուն։

Կալկաթա.—Թիպէթի մեծ Լաման ինքնագիր նամակ մը ղրկեց Ներքուսի նախարարապետին՝ անոր միջամտութիւնը խնդրելով Անգլիոյ ու Թիպէթի միջեւ ծագած վէճին համար։ Նախարարապետը պատասխանեց թէ կատարելապէս համամիտ է Անգլիոյ եւ նոյն իսկ տրամադիր է արտօնել բրիտանական արշաւախումբը որ Ներքուսէն կ'անցնի։

Պոմպէյ. — Թիպէթցիները մտադիր չեն զինուորական ընդդիմութիւն մը ընելու բրիտանական արշաւախումբին. միայն բացարձակապէս պիտի բողոքեն։ Արշաւախումբը քիչ ատենէն ճամբայ կ'ելլէ։

ԾԱՓՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Ռուսիոյ պատասխանը. — Բանակցութիւնները. — Ճաբոնի մէջ. — Չինաստանի մէջ։

Թոքիո, 13 դեկտ. — Ռուսիոյ կողմէ Ճաբոնի առաջարկութեանց տրուած պատասխանը դեռեւ 11ին Թոքիո ժամանեց, բայց պարունակութիւնը յայտնի չէ։ Կը կարծուի սակայն թէ Թեթեւ մերձեցում մը առաջ եկած է երկու երկիրներուն միջեւ։

— Ճաբոնի երկու կուսակցութիւնները, քննադատելով հանդերձ այն եղանակը որով ընդունուեցաւ զանձարի իրեւ պատասխան պարտատուած արդիւնքը, համամտութիւն կը յայտնեն անոր պարունակութեանը։

— Ռուսիա զիջողութիւններ ըրած է Ճաբոնի՝ Մանչուրիոյ գրաւումը մասին. նաեւ տրամադիր է ճանչնալու Ճաբոնի գերակշռութիւնը Քորէայի մէջ։ Ռուսիոյ պատասխանին ուշանալուն պատճառն է Ռուսիոյ նախարարներուն միջեւ եղած կարծիքի անհամաձայնութիւնն մը։ Թոքիոյի ռուս դեսպան Պառոն տը Ռոզէն, ուրաթ իրիկուն, տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ճաբոնի արտաքին գործոց նախարար Պառոն Թամուրայի հետ։ Ռուսիոյ ոգեւորեալ խօսակցութիւն մը կ'ընէր տիկին Թէզորիի հետ, ու հանդարտ կը կենար իր տեղը։ Նշմարած էր մարքիզին կողմէ կատարուած հարցաքննութեան փորձերը։ Մարքի ապշեցուցիչ արթնութեամբ մը կը չարունակէր խօսիլ։ Իր դիմագծութիւնը ո եւ է բռնազբօսիկ երեւոյթ չունէր։ Շրթունքներով ու աչքերով կը ժպտէր։ Բայց մնասվոր ուժգնութիւն մը կը նշմարուէր իր ճակտին վրայ, թեթեւ քրտինքով մը ծածկուած։ Լսեց Օր. Անարիմոնի ու Քրալանի միջեւ փոխանակուած բոլոր խօսքերը, բայց չտեսնելու զարկաւ։ Անոնք երեւոյթ մը ունէր եւ իր սեղանին վրայ մեծաքանակներ կ'ընէր՝ առանց տկարութիւն եւ անհամբերութիւն ցոյց տալու։ Երբ ատքի ելաւ, թեւը տիկին Ժէլաքի տուաւ եւ անոր հետ սրահ դնաց։ Օդը գաղջ ու պայծառ էր. ուստի թեռասին վրայ ելաւ ամէն ոք։ Հոն, Արման ինքզինքը գտաւ կնոջը ու մարքիզին միջեւ, խումբի մը առջեւ, որուն կեդրոնը՝ Բօլ Ներքանիի տեսակ մը կը խօսէր Լիւսիի հետ։

(Շարունակելի)

(*) Արեւելեան Մամուլ 1890. էջ 519.

(**) Տես. «Շար. Հայ կենսագրութեանց» Գ. Հատոր, էջ 98։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԱՐԹՈՆԸ (89)

ԺՕՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՍԷՐ

Ը.

— Կարծեմ թէ այդպիսի մարդ մը իր կեանքը պիտի վերջացնէ, չարունակ պայքար մղելով այն ամէն դժուարութեանց ու անձկութեանց դէմ, զորս իրեն կրնայ պատճառել նանրամիտ կին մը։ Բայց ինչո՞ւ համար կ'ամաչանայ այդպիսի կնոջ մը հետ, երբ բռնադատուած չէ։

— Չի՛ կրնար ըլլալ որ այդ կնոջ կողմէ ցոյց արուած սէրը մէջ զինքը ամաչանալու։

— Սիրուե՛լ, ըսաւ Օր. Անարիմոն արհամարհանօք, ինչ փոյթ։

Մարքիզը փափկութեամբ դիտեց Օր. Անարիմոնը, յետոյ պատասխանեց աշխուժով.

— Սէրը բանի տեղ չէք դնե՞ր։ Սիրուած չէ՞ք ընա։

Այս բառերուն վրայ, ցուրտ ժպիտ մը արձակեց Լիւսի։

— Սիրուա՞ծ, պատասխանեց մանկամարդ աղջիկը։ Ամէն կին կը սիրուի։ Բայց ո՛չ իրենց ուզածին պէս։

— Կը հաճի՞ք ըսել թէ ձեր գաղափարը ի՞նչ է այդ մասին։

— Բանաձեւ մը կը խնդրէք ինէ, հարցուց Օր. Անարիմոն ծաղրական չեշտով մը։

— Մի վախնաք որ այս տարիքիս մէջ չարաչար գործածեմ զայն։

Լիւսի ալխուժով պատասխանեց.

— Օ՜հ, եթէ ոչ ձեզի գէթ ուրիշներու համար։ Կրնաք խորհուրդներ տալ։

Մարքիզը կ'ըսէր մտովի. «Հնարքը երեւան ելաւ։ Իմ ազդմագիտութիւնս կը–ռանեց. չպիտի կրնամ անկեղծ խօսք մը խլել բերնէն, ենթադրելով որ վրաս չէ խնդացած, այս խօսակցութեան սկիզբէն ի վեր։ Ամէն բանէ առաջ կոմսուհիին կողմէ անգաղտնապահութիւն եղած ըլլալու կասկածը չտանք։»

— Թերեւս տարօրինակ կը թուի ձեզ՝ ամուսնական վիճակին վրայ տեսութիւններ պարզուիլը ինծի պէս ամուրիի մը կողմէ, յարեց մարքիզը։

— Այդ մասին գաղափար յայտնելու վիճակին մէջ կը գտնուիք, քանի որ ամուսնութեան առաւերութիւններէն չէք կուրցած ու անոր անպատեհութիւններուն վրայ ալ չէք դայրացած։

— Իրականին մէջ չեմ կարծեր որ ամուսնութենէ աւելի նպատաւոր վիճակ գոյութիւն ունենայ կիներու համար, ու աւելի անպատաւ՝ այրերուն համար, հետեւաբար ամուսնութիւնը բարիք մըն է առաջինիներուն, եւ զոհողութիւն մը՝ վերջինիներուն համար։

Եւ որովհետեւ մարքիզը ձայն բարձրացուցած էր քիչ մը, պառոն տը Քրալանը, որ չէր դադրած աչքերով լափելէ Լիւսին, ճաշի սկզբնաւորութենէն ի վեր լսեց սկզբունքներու այդ հուակումը եւ ըսաւ.

— Երբ մարդ ճշմարտապէս կը սիրէ, զոհողութիւնը ուրախութեան կը փոխուի այն առեն. իր երջանկութիւնը տարբերդաս ընել պաշտուած կնոջ մը երջանկութեան, բարերարին բնական բան մը չէ՞ միթէ։

— Պառոն, չատ սիրուն են այդ խօսքերը, պատասխանեց Օր. Անարիմոն ըզուարթութեամբ։ Դիւցազնութիւնը լաւ կը պատչաճի ձեզ։

— Օ՜հ, եթէ ծաղրանքի դիմէք, չպիտի կրնամ բան մը ընել։

— Օ՜հ, այդքան երկչոտ չէք. մի փորձէք զիս խանդաղատեցնել։

— Կը ջանամ այդ բանը ընելու. ու իմ ամէնէն ջերմագին փափաքս է։

Լիւսիի ու մարքիզին միջեւ սկսուած խօսակցութիւնը ընդհանուր հանդամանք մը առնելով՝ մէկ նիւթէն միւսին վրայ դարձաւ, փայլուն պէտպիսութեամբ մը։ Մասնաւոր բան մը խնդրոյ առարկայ չեղաւ, ու մարքիզը ի զուր կը պայքարէր՝ առաջնորդող նշոյլ մը գտնելու համար։ Խարխափելով կը յառաջանար, բայց հետզհետէ նուազ հաւատ կ'ընծայէր հմայիչ պառոն Բօլի ու յոխորտ Օր. Անարիմոնի միջեւ կատարուելիք ամուսնութեան մը։ Երիտասարդին դեղեցիկ դէմքը կը քննէր, որուն սպիտակ ճակտին վրայ կար շագանակագոյն մազերու փունջ մը։ Նաեւ կը դիտէր անոր կապոյտ աչքերը ու վեր դարձած պեխերը. մտովի կ'ըսէր ծերուկ դիւանագէտը. «Սիրելի բարեկամս, դուն չէ որ այս քմայքառ դեղուհին պիտի կառավարես տանդ մէջ. քնաւ լրջօրէն նկատի չպիտի առնէ քու արարքներդ։ Ինչպէս պիտի կրնայ ընել այդ բանը։ Երիկ մարդ մը չես դուն, այլ կին մը՝ քու հեղանամարդ բնաւորութեամբդ, սիրունութեամբդ ու նանրամտութեամբդ։ Օր. Անարիմոնէ աւելի մասնի կը կրես ձեռքերուդ վրայ։ Դիտեմ թէ բուն երիկ մարդը ո՛ւր կը գտնուի։»

Ու մարքիզին աչքերը ուղղուեցան Արմանի մայլ դէմքին վրայ։

Ճաշին սկիզբէն ի վեր, կամը չատ ոգեւորեալ խօսակցութիւն մը կ'ընէր տիկին Թէզորիի հետ, ու հան

պատասխանը խորհրդակցութեան առարկայ եղաւ եւ հաւանական է որ նոր տեսակցութիւն մըն ալ կատարուի դեսպանին ու նախարարին միջեւ։

— Բէքիրէն այսօր առնուած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Ռուսիա կը շարունակէ ալիասարի՝ համաձայնելու Չինը որ Ճաթանէն անկախաբար բանակցի։ Բէքիրի ֆրանսական դեսպանն ալ նոյն միտքով կը պնդէ։

— Ցայսմի եղաւ որ Ճաթանի Երեսփ. Ժողովին տեղեկագիրը, առանց խորհրդակցելու կուսակցութեանց պետերուն հետ, պատրաստեր է գահնամարին ուղերձը որ Երեսփ. Ժողովին կողմէ ընդունեցաւ դեկտ. 10ին։

Բեդերսպուրկ.— Ռուսիոյ պաշտօնական շրջանակներուն ինչպէս նաեւ հանրութեան մէջ այնպէս կը նկատուի թէ Ճաթանի Խորհրդարանին լուծումը անվճռելի կերպով կ'ապացուցանէ Ճաթանի կառավարութեան ունեցած խարդախէր մասդրութիւնները։ Այդ լուծումը նրպատաւոր յայտարարում մը պիտի ըլլայ որ Ճաթանի կառավարութեան ժամանակ պիտի տայ Ռուսիոյ հետ կատարուած բանակցութիւնները նպաստաւոր կերպով աւարտելու համար։

Շանկայ. — Չինական իշխանութիւնները հաւանեցան որ Սուբաթի խմբագիրը որ ոսկէ առաջ ձերբակալուած էր կարգ մը հրատարակութիւններու համար, դատաւոր խան դատարանի մը կողմէ։ Այդ անձը ազատանուած է նաեւ իբրեւ թեւադրիչ Հան–Ռէնուի դէպքերուն 1900ին։

Թոքիօ.—Ճաթանի երեսփոխանական նոր ընտրութիւնները պիտի կատարուին մարտ 1ին։ Խորհրդարանին լուծումը որ կը սպասուէր, մեծ ազդեցութիւն մը չունեցաւ դիւանագիտական կացութեան վրայ։ Նախարարութիւնը որոշած է հանդարտութեամբ առաջ տանիլ բանակցութիւնները՝ նախապէս ստանուած ծրագրին համաձայն։

Լոնտոն. — Այս տեղի Ճաթանական դեսպանը որ եւ է տեղեկութիւն չունի թէ Ռուսիա պատասխանած ըլլայ Ճաթանի առաջարկութեանց։

Բոր–Արթուր. — Տեղական ռուս թերթ մը կը հերքէ այն լուրը թէ Չինու պետական մարդերը պատերազմաբեր արքամադրութիւններ ունեցած ըլլան, վասն զի յայտնի բան մըն է որ Չին անկարող է պատերազմի ձեռնարկելու։ Մաղոյավարին զինուորները շատ քիչ են եւ չեն կրնար չափուիլ Ռուսիոյ զօրութեանը հետ։

ԲԱՆԱՄԱՑԻ ԽՆԴԻՐԸ

Զինուորական պատասխանատուութիւնները.— Մ. Նահանգաց նոր դեսպանը.— Գոլոմպիոյ նոր նախագահը։

Նիւ–Եորք, 13 դեկտ. — Բանամայէն հեռաւորեալը կը հեռագրեն երէկուան թուականով. — Սուժամայ կառավարութիւնը վաղը պիտի հրատարակէ հիմնադիր ժողովին ընտրութեանց թուականը՝ դեկտ. 28։ Այդ ժողովը պիտի գումարուի յունուար 15ին։

Ուաշինկթըն. — Մ. Նահանգաց ընդհանուր սպայակոյտին պաշտօնը սա կարծիքը ունին թէ Լիվինուորթի ամրոցին հրամանատար Պէլ զօրավարին Ուաշինկթըն այցելելուն նպատակն է՝ զինուորական իշխանութեանց հետ համախորհուրդ ձեռք առնել հարկ եղած միջոցները՝ Բոլոմպիոյ դէմ հաւանական պատերազմի մը համար, այն պարագային երբ Բոլոմպիա շարունակէ իր զինուորները դէպ ի Բանամա ղրկել։ Կը յայտարարուի թէ կացութիւնը այն աստիճանին հասած է որ մէկ վայրկեանէն միւսը կրնայ զինուորական ցոյց մը կատարուիլ Մ. Նահանգաց կողմէ։ Կը կարծուի թէ Պէլ զօրավարին պիտի յանձնուի հրամանատարութիւնը զինուորական գործողութեանց։

Պրեմեայօ.—Կ'ըսուի թէ Պէլքանան, որ Մ. Նահանգաց կողմէ Բանամայի մատդեսպան կարգուեցաւ, պիտի չկրնայ այդ պաշտօնը ընդունիլ՝ իր զբաղումներուն պատճառաւ։ Այս միջոցիս Պէֆֆալօ կը գտնուի, ուր մանաւոր պաշտօնով մը զրկուած է Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարութեան կողմէ։

Ուաշինկթըն.— Ուաշինկթընի գերմանական դեսպանատունը հեռագիր մը ստացաւ Բաաթրօ զօրավարէն, Գոլոմպիոյ բանակին ընդհանուր հրամանատարը, ծանուցանող թէ Ռեէէս զօրավարը որ մասնաւոր պաշտօնով մը Մ. Նահանգաց մօտ զրկուած է, Գոլոմպիոյ նախագահ ընտրուեր է դեկտ. 8ին։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Վիլհելմ կայսրը.— Անգլիոյ հետ առեւտրական դաշնագրութիւնը.— Գերմանիոյ խորհրդարանին մէջ.— Հեսի մեծ դքսունին.— Ռուսիոյ կայսեր ընդդիմութիւնը։

Պերլին, 13 դեկտ.—Հոնկոնգէն կայս. զրօսանային հրամանատարը հրահանգ ստացեր է պատրաստ ըլլալ փետր. 3ին ճամբայ ելլելու Մինդերլրկանի մէջ պատրաստ մը կատարելու համար։ Վիլհելմ Բ. ուրբաթ օրը Հանովէր կը սպասուի՝ երեք հին զօրագունդերու հարիւրամեակի հանդէսներուն ներկայ գտնուելու համար։ Կայսրը հեռաւոր կիրակին պիտի մեկնի։

— Գերմանիոյ խորհրդարանը կը վիճաբանի Անգլիոյ հետ կնքուելիք առեւտրական առժամեայ պայմանագրութեան վրայ։ Տնտեսական նրահաղորդ կուսակցութիւնը, որուն մէջ կը գտնուին հողագործականներ, քրիստոնեայ ընկերվարականներ և հակահրէականներ, պահանջեց որ այդ առժամեայ պայմանագրութիւնը մինչեւ 1904 դեկտ. 31 երկարի։ Ներքին գործոց նախարարը պատասխանեց թէ կացութիւնը չի ներեր այդպէս վարուիլ, վասն զի այդ առաջարկութեան ընդունուիլը քաղաքական սխալ մը պիտի ըլլայ։ Նախարարը ցաւ նշեաց թէ Լոնտոնի դերման դեսպանը հեռագրեր է որ բրիտանական կառավարութիւնը իրեն հետաքրքրական դաշնագրութիւն ունեցող տէրութեանց համար դեկտ. 2էն ջնջած է Հնդկաստանի մէջ չաքարէն առնուած յաւելուածական մաքսը։ Տնտեսական կուսակցութիւնը կը բաղաքէր այդ մաքսին դէմ։ Այդ կուսակցութիւնը դիտողութիւն ըրաւ թէ Ժողովին անդամներուն թիւը օրինաւոր չէ։ Ատոր վրայ հեռաձայնով հրաւէր ուղղուեցաւ անդամներուն։ Վերջապէս ծրագիրը երկրորդ ընթերցումով ընդունուեցաւ՝ պայմանով որ նախարարութեան այդ մասին ունեցած լիազօր իշխանութիւնը երկու տարի միայն տեւէ։

Պերլին. — Սայլ Զայթունկ կ'ըսէ թէ Ռուսիոյ կայսրը որոշած է Ռուսիոյ Փիլիպ մեծ դուքսին նշանախօսութիւնը՝ Սաքս–Քոպուրկի Վիքթորիա իշխանուհիին հետ որ Հէսի մեծ դուքսին կինը ըլլալով ամուսնալուծում կատարած է։ Նիքոլա Բ. խնամութեան եւ կրօնքի տեսակէտով կ'ընդդիմանայ այդ ծրագրուած ամուսնութեան։ Այն պարագային երբ մեծ դուքսը չհամակերպի այդ որոշելքին, պիտի կորսնցնէ իր դիրքը եւ թագակը։

Մ. ՆԱՀԱՆԳԻՆԵՐԸ

Պ. Ռուզվելթ. — Մեծ դրամատրճեռու զործակցութիւնը. — Նախագահական բնտրութիւնը։

Լոնտոն, 13 դեկտ. — Նիւ–Եորքէն հեռաւեալը կը հեռագրեն Տայլի Թելեգրաֆի.— Ռուզվելթի նախագահը, երէկ, հարուած մը տուաւ այն ազդեցութեանց որոնք, իր կարծիքին նայելով, պատասխանատու են երկրին մէջ եղած ջանքերուն՝ հաւատացնել տալու թէ յառաջիկայ տարին պիտի չկրնայ նախագահ ընտրուիլ եւ թէ հանրապետական կուսակցութիւնը պիտի պարտուի ատիպել Պ. Հաննան որ ընտրելի ներկայանայ։ Պ. Ռուզվելթի կը կարծէ թէ Պ. Հաննային ընտրութեան ոյժ տուողներն են, առանց այս վերջինին կողմէ քաջալերուելու, Պ. Պ. Բիէրբընթ Մարկէն, Հիլ ու Հէրրիմէն եւ Ռոքֆելլէրկուլտի շահերուն գործակցութիւնը։ Լուր մը հրատարակուեցաւ որ մանրամասնօրէն կը պատմէր այդ անձերուն կողմէ եղած փորձ մը՝ Պ. Ռուզվելթին բացորոշ խոստումներ առնելու համար։ Այդ միջադէպը բաւական բուռն յուզում մը առաջ բերաւ, վասն զի ամէն ոք գիտէր թէ այդ տեղեկութիւնը հրատարակել տուողը Պ. Ռուզվելթի էր։ Նախագահը պարտաւեց պատգամաւորները եւ լացարձակապէս մերժեց որ եւ է խոստում թէ ինչ ընթացքի պիտի հետեւի երբ վերընտրեալ։

ՀԱՐՈՒՍՏ ՀՕՐԵՂՔԱՑԸՐԸ

Անագին ժառանգութիւն մը. — Երջանիկ ոսոխիկանը. — եկեղեցականի մը ատարբը. — Լուսաբանութիւնի գործ մը։

Նիս, 13 դեկտ. — Հոս կը պատմուի թէ ոստիկանութեան պաշտօնական մը ապագին ժառանգութիւն պիտի ստանայ։ Այդ պաշտօնեան սա բացատրութիւնները տուաւ.

« Կը մաղթեմ որ այդ լուրը ճիշդ ըլլայ, բայց մինչեւ հիմա դեռ որոշ բան մը չկայ։ Անկէ առաջ Պարիզի լրագիր մը ղեկոյց մը հրատարակեց՝ հրաւիրելով Բոսթա անուն մարդու մը ժառանգորդները, որ ինքզինքին պաշտօնապէս ճանչցընեն։ Բոսթա անուն ընտանիքի մը անդամներէն եմ. այդ պատճառով կրնամ ժառանգորդներուն մէջ նկատուիլ, սակայն գաւառէն մինչեւ չրթունքները բաւական հեռաւորութիւն մը կայ։ »

Աւասիկ թէ ինչ է խնդիրը. — Բաւական տանն առաջ Բոսթա անուն նաւապետ մը կը հեռանար Բորտիքայէն, ուր ծնած էր, եւ. կը հաստատուէր Սբէցցիայի մէջ. քիչ ատենէն ամէնէն զօրաւոր մէկ նաւատէրը եղաւ իտալական այդ նաւահանգիստին։ Իր մասին շատ քիչ լուր կը հաղորդէր ծնողավայրը. տարի էր եւ հեռաւոր ազգականներ ունէր, որոնց հետ յարաբերութիւն չունէր։ Կ'ըսուի թէ Սբէցցիայի մէջ չնչած բարեկամներուն մէջ կար եկեղեցական մը, որ կրցաւ ճարտարութեամբ օգտուիլ պարագաներէն եւ յաջողեցաւ նաւապետին անոգին հարստութիւնը ձեռք բերել, անոր մահէն ետքը։ Դեռ յայտնի չէ այդ հարստութեան ճիշդ գումարը. ամենք քառասուն միլիոն ֆր. կ'ըսեն եւ ուրիշներ ալ մինչեւ երկու հարիւր միլիոն կը հանեն։ Փաստաբան Պ. Տէքորիւն խորհուրդ հարցուած ըլլալով, բոլոր թուղթերը յանձնուած են։ Փաստաբանը որոշած է խնդիրը լուսաբանել։

ԱՀԱՐԿՈՒ ՈՃԻՐ ՄԸ

Հարուստ սբորքամէնի մը արկածը. — Միլիոնատէրը ու տահադէսը.—Բոնի կրտակ.—Զերբակալութիւն։

Հռոմ, 13 դեկտ.—Այսօր ամբողջ Իտալիոյ մէջ կը խօսուի այն ահարկու ոճիրին վրայ որուն զոհ դարձած է Միլանի մէջ մեծահարուստ սբորքամէն մը Պ. Լուիճի Պէրրաթա։ Այդ միլիոնատէրը բարեկամութիւն հաստատած էր շահադէսի մը հետ՝ Անճէլօ Վէքքիօ, որ ճոխ կեանք մը կը վարէ եւ նշանաւոր չուներ կը պահէ որսորդութեան համար։ Անցեալ օր Վէքքիօ իր Վիլլան հրաւիրեց Պ. Պէրրաթան, մեծ արուեստագէտներու նկարները եւ իր հաստատած չուներուն լուսանկարները ցոյց տալու պատրուակով։ Երբ Պ. Պէրրէթա նկարները դիտելու զբաղած էր, Վէքքիօ կուրի անագին հարուած մը իջեցուց անոր գլխուն, յետոյ իր եղբօրը եւ ծառայութեանը մէջ գտնուող մասնաւոր մը օգնութեամբ զայն կապեց։ Այդ վիճակին մէջ Պ. Պէրրէթա գրասեղանի մը առջեւ տարուեցաւ եւ հոն, երկու ուէվոլվէրներու ըսպառնալիքին տակ, բանադատուեցաւ խմբագրել կտակ մը, որով 900,000 ֆր.ի գումար մը կը տրամադրէր Վէքքիոյի համար մատուցուած ծառայութիւններու իբրեւ վարձատրութիւն։ Պ. Պէրրաթա նեռեւ պարտաւորեցաւ քանի մը տասնեակ հազար ֆր.ի բաց փոխանակագիրները ստորագրել. նաեւ նամակ մը թէ ամերիկեան մնամարտի մը հետեւանքով ինքզինքը սպանած է։ Այդ ստորագրութիւնները կատարուելէ ետքը Վէքքիօ առաւ փոխանակագիրները, իսկ կտակը եւ նամակը զոհին գրպանը դրաւ, յետոյ զայն մասնաճառին՝ Մարելլիի հսկողութեանը յանձնելով, երկաթուղի նստաւ եւ Ճէնովա գնաց, փոխանակագիրներէն մէկ քանին գանձելէ ետքը։ Վէքքիոյի մեկնելէն քանի մը ժամ ետքը մասնաճառը, առած հրահանգին համաձայն, պարտաւոր էր Պ. Պէրրէթան խեղդել աւազանի մը մէջ, յետոյ դիակը նետել մօտը գտնուած ջրանց մը՝ զոհին հագուստները եղերքը թողելով, ցոյց տալու համար թէ անձնասպան եղած է։ Մասնաճառը, սակայն, փոխանակ այդ հրամանը գործադրելու, ազատեց Պ. Պէրրէթան որ մեծ գումար մը խոստացած էր անոր։ Միլիոնատէրը կրցաւ իր տունը դառնալ, ինքզինքը դարմանել տուաւ եւ յետոյ տեղեկութիւն հաղորդեց ոստիկանութեան։ Թէ մասնաճառը եւ թէ Վէքքիոյի եղբայրը ձերբակալուեցան։ Իսկ Վէքքիօ որ դէպի Հռոմ ճամբայ ելած էր, երկի իրիկուն հոն ժամանեց։ Ոստիկանութիւնը, որ Ճէնովայէն լուր առած էր, ամէն միջոց ձեռք առաւ զայն ձերբակալելու համար։ Այս առտու կանուխ ուղեւոր մը կառքով պատրաստ կ'երթար, երբ կառապանը հրազէնի ձայն մը լսեց եւ տեսաւ թէ ուղեւորը ուէվոլվէրի հարուած մը պարած էր քունքին։ Ոստիկանները հասնելով զայն հիւանդանոց տարին, վասն զի դեռ ողջ էր, բայց քիչ ետքը մեռաւ։ Գրպանները խուզարկուելով, գտնուեց թուղթերէն հաստատուեցաւ թէ այդ անձն է Վէքքիօն։ Լրագիրներուն մէջ կարդալով իր գործած ոճրին երեւան եկած ըլլալը, արդարութեան ձեռքը չանցնելու համար անձնասպան եղած էր։ Այդ գործը մեծ տպաւորութիւն առաջ բերած է Հռոմի մէջ, ուր Պ. Պէրրաթա յէն աւելի ճանչցուած էր Վէքքիօ։ Պ. Պէրրաթա հիւանդացած է այդ ահռելի արկածին հետեւանքով։

ԳՐԱԳԻՏՆԵՐՈՒ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Քանի մը հետաքրքրաւորժ թիւեր.— Անգլիոյ մէջ ինչ կը վճարեն գրողներուն —կասպրոնի կենսագրութիւնը եւ Մեծն Բրիտանիոյ պատմագիր.—Նանսենի հրատարակութիւնները։

Լոնտոն, 14 դեկտ.—Կլոսթոնի կենսագրութեան հեղինակ Պ. Մորլի, որուն այդ գործը վերջերս հրատարակուեցաւ Լոնտոնի մէջ, իր աշխատութեան իբր վարձատրութիւն ստացած է 10,000 անգլիական ոսկի։ Որքան ալ բարձր ըլլայ այս գումարը, անգլիացի հեղինակի մը վճարուած ամէնէն խոշոր գումարը չէ։ Կլոսթոնի կենսագրութիւնը հրատարակող գրատունը ասկէ առաջ 20,000 անգլիական ոսկի վճարած է Մաքոլէի «Մեծն Բրիտանիոյ Պատմութիւն» գործին համար։ Ու հրատարակչական այդ տունը յէն պարտութիւն չզգար իր այդ վարձատրութեան վրայ։ Անգլիական պանդուխտ մը խոշոր գումարը Մաքոլէյի վճարելէ յետոյ, չէք մը ղրկած է գրատունն՝ հոն այլի դարնող տեղ մը չրջանակի մէջ առնուած է այդ չէքը, որուն վրայ հինգիկ նայուածքներ կ'ուղղեն երիտասարդ ու տարիքոտ հեղինակներ։ Անգլիոյի ուրիշ հրատարակիչներ ալ նմանօրինակ առատաձեռնութիւններ կրնան։ Կ'ուզէք գիտնալ թէ տիկին Հըմբրի Ուարտ ինչ առած է Հիպոթէք օվ Պէնճիսարայ վէպին համար. 350,000 ֆրանք։ Միայն պատագիրներն ու վիպասանները սանկ մեծ վարձատրութիւններ կրստանան։ Լորդ Ռանտոլֆ Չըրչիլ երկար տարեն 50,000 ֆրանք ստացաւ Տայլի Թելեկրաֆեն, այն քանի նամակներուն համար, զորս հարաւային Ամերիկէն ղրկեց։ Բայց Նանսէն աւելի մեծ վարձատրութիւն ստացաւ, այն է 25,000 ֆր. հազար տնեկ հարիւր բառերէ բաղկացած հեռագրի մը համար, հրատարակուած Տայլի Քրոնիքիի մէջ, այսինքն մէկ բառը 18 ֆրանք։ Այս հեռագրէն զատ՝ Նանսէն նոյն լրագրին մէջ գրած 15,000 տողէ բաղկացած յօդուածի մը համար 10,000 ֆրանք առաւ։ Հիւսիսային Բեւեռ կատարած իր ուղեւորութեան պատմութիւնը, որ ամէն լեզուներու թարգմանուած է գրեթէ, մէկ միլիոն ֆրանքէն աւելի շահ արտադրած է։ Միայն անգլիական տպագրութիւնը 250,000 ֆրանք չահեցուցած է։ Ինչ պիտի ըլլայ, եթէ Նանսէն Հիւսիսային Բեւեռ հասնէր։ Անդրատլանտիկեան ժամանակակից հեղինակներուն մէջէն պէտք է յիշել Ռուդիարտ Քիպլինգ, որ իր վերջին հրատարակութիւններէն մէկը չատ ոսոլ գնով ծախած է. մէկ բառը՝ մէկ շիլին։ Մարք Թուէն, ամերիկացի համբաւաւոր երգիծաբանը, անգլիացի հրատարակչի մը հետ համաձայնած է կենսաթոշակ մը կապելու իրեն, նոր գործերու առաջին հրատարակութեան փոխարէն։

ԼՈՐԴ Մ. ՄԱՀ.

Ճաշարանի մը մէջ.— Շնչեռակի խցմանզան.—Հանգուցեալին անցեալը.—Լացուցիչ մանրամասնութիւններ։

Բարիզ, 14 դեկտ.—Առջի գիշեր. օտարական մը, քանի մը բարեկամներու հետ, կ'ընթրէր Մոնմարթրի ճաշարաններէն մէկուն մէջ։ Ցանկարծ նստարանին վրայ ինկաւ անկենդան։ Իր քով փութացին, սթափեցնելու համար զայն։ Բայց ի զուր։ Անմիջապէս կանչուած բժիշկ մը օտարականին մահը միայն հաստատեց։ Գնուութիւն բացուեցաւ, հանգուցեալին ինքնութիւնը երեւան բերելու համար։ Վրայէն գտնուած թուղթերը հաստատեցին թէ լորտ Ապինճէրն էր, սովորական ծագումով, երկու օր առաջ Բարիզ հասած։ 1871ին ծնած, Փամէրսնի հայրանունը։ 8րդ վայրին հարիւրապետ եղած էր, ու 1892ին ալ, հօրը մահուընէ յետոյ, լորտութեան ատիճանին բարձրացած։ Թրանսվալի պատերազմին մասնակցած է։ Ամուրի, 19,000 արէ աւելի հող ունէր։ Անգլիական դեսպանատունը Մոնմարթրի գերեզմատունը թաղել տուաւ լորտին մարմինը։

—Լորտ Ապինճէրի մայրը այս իրիկուն Լանսանէն ճամբայ ելաւ, Բարիզ գալու համար, իր զաւկին մահուան լուրը առնելուն պէս։ Հանգուցեալին հայրը զորավար եղած է անգլիական բանակին մէջ։ Խրիմի պատերազմին ալ մասնակցած է։ Ընտանեկան դրեակը կը գտնուի Իվէրնշայրի մէջ։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ ՁԻՆ

Եղական ու անկուտի ուխտաւորը.—Հեսիոսն համբորդը.—Երուսաղէմեն Բէհիմ։

Այս օրերս անսովոր հետաքրքրութեան առարկայ եղած է ուխտաւոր մը, որ երեք անգամ Երուսաղէմ գացած եւ կած է։ Մանաւանդ վերջին տարիները ալ սովորական դարձած են ուրքով, կառքով, հեծանիւով, նաւակով, շոգեկառքով եւ չենք գիտեր ուրիշ ինչ միջոցներով աշխարհի շրջանը ընողներու պատմութիւնները։ Նոյն իսկ մերկ ճամբորդողներ եղան։ Բայց այս ուխտաւորին պատմութիւնը եղական է շատ մը տեսակէտներով։ Երեւակայեցէք երեսունոց մարդ մը, սովորական մահկանացու մը, պէտիցցի մը։ Այս մարդը, որ այս օրերս Պոլիս կը գտնուի, երեք անգամ Երուսաղէմ գացած եւ դարձած է, առանց կուսակցութեան մը ունենալու գրպանը, առանց հովանաւորը ձեռքը, առանց նոյն իսկ ուտելիք մը առնելու հետը։ Եթէ անօթենայ, ճամբորդութեան միջոցին ինչպէս դրամ կ'ուզէ որպէսզի պէտք է փորը կշտացնելու համար. աւելին կը մերժէ բացարձակապէս։ Երկու անգամ այս պայմաններով Երուսաղէմ գացած է, Պոլսէն անցնելով։ Ցարեկը անդադար կը ճամբորդէ. դիշերն ալ, եթէ փորը կշտացնելու համար բան մը չկրնայ գտնել, դարձեալ անտրտունջ կը ճամբորդէ անօթի փորանց։ Իր հետիոտն ճամբորդութեան միջոցին դիտում կ'ընէ կրօնական միաբանութիւններու, օրական հաց մը գտնելու համար։ Ու ամէն կողմ մեծ շահագրգռութեամբ կը հետեւին իր ուղեւորութիւններուն։ Վերջին անգամ երբ Երուսաղէմ կ'երթայ, հոն քանի մը հարիւրամեայ ուխտաւորներ կը հանդիպին զինքը եւ հետեւինին Մարսիլիա կը տանին։ Հոն դրամական խոստումներ կ'ընեն, բայց մարդը չի կրնար մէկ կողմ դնել իր ճամբորդութեան ծրագիրը եւ նորէն ճամբայ կ'ելլէ, հոս հոն կը պարի եւ այս անգամ կ'որոշէ Պոլսէն Երուսաղէմ եւ հոնկէ Զին երթալ, միշտ հետիոտն, առանց գրպանը կուտ մը ունենալու։ Հիմա կը պատրաստուի ճամբայ ելլելու դէպ ի Ս. Քաղաքը, ուրկէ պիտի անցնի Բէքին, ուր անշուշտ ուխտաւորի մը վայել ընդունելութիւնը չպիտի զլանան իրեն՝ կոմիսկիոսի աշակերտները։

ԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ՏՈՔԹ. ՄԱԼԽԱՍԵԱՆ

(ԱԿԱՑԵԱԼ ԲԱՐԻՁԷ)

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Կանանց հիւանդութեանց, մանկաբարձ, վիրաբոյժ

Բերայի դարմանատունը փոխադրած է կրկին Բերա Սգէզլ Աղաճ փողոց, թիւ 26, ուր հիւանդներ կ'ընդունի ամէն օր կէս օրէն վերջ ժամը 1—4 (Ը. Ե.)։

Ժամադրութեամբ՝ կէս օրէն առաջ։

Կարօտ հիւանդները կը դարմանէ Բերայի (Սբ. Երրորդութեան եկեղեցւոյ) Աղքատախնամի դարմանատունը՝ ամէն հինգշաբթի առաւօտէն մինչեւ կէս օր։

Ծանօթ.— Վիրաբուժական, ուղղամարդական (orthopédique), ծննդաբերական եւ ամէն կերպ արգանդի հիւանդութեանց չատ կարեւոր գործողութիւնները՝ ենթականերու տուներուն մէջ՝ կատարեալ ապահովութեամբ եւ մեծ յաջողութեամբ կարենալ կատարելու համար՝ գիտական ամենակերպին մեթոտներու համապատասխանող կատարելագործեալ գործիքներու մանրամասն ամբողջութիւնը հոգացուած է։

13—24

ՏՈՔԹ. Ս. ԹԷՐԶԵԱՆ

Շատ տարիներ յաջողութեամբ բժշկութիւն բրած եւ մեծ փորձառութիւն ստացած ըլլալով, այս անգամ Իզմիր հաստատուած է։ Կը բնակի Հայոց Թաղին մէջ, մեծ փողոց, թիւ 43 տունը։ Ինամքով կը դարմանէ ամէն տեսակ հիւանդութիւններ եւ կը կատարէ վիրաբուժական ու մանկաբարձական գործողութիւններ։ Ամէն օր ճրագէն կը դարմանէ ազքտանները, ինչպէս նաեւ ուրբաթ կէսօրէն վերջ դիմող բոլոր հիւանդները։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Միւշիրութեան ատիճան տրուեցաւ Վեհ. Սուլթանին երկրորդ սենեկապետ Փէրիդ Նուրի փաշայի։

— Իւլայի երկրորդ ատիճան՝ Բ. Դրան արտաքին թղթակցութեանց դիւանին քարտուղարներէն Իզզէտտին պէյի, որ մինչեւ հիմա կրօնական պաշտօնեայի ատիճան ունէր։ Մանիլի ատիճան՝ հեռագրական ու թղթատարական վերահսկութեան դործարանին տնօրէն Ֆէրիտ պէյի եւ Մալիւմաք ու Սեւրվեք լրագիրներու խմբագիրներէն Բասիմ պէյի։

— Ականակուռ Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. խաւէմէնների ֆէրիդ Հիւսէյին փաշայի։ Զորորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Տպագրական Տեսչութեան քարտուղարներէն Լսատ պէյի։

— Լիազաթի ոսկի շքադրամ մաքսային քննիչ Խալիտ էֆ.ի։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐ. — Եբէկ Իրիկուն ալ, Բամազանի առթիւ, կայս. Ձիթ քիօշկին մէջ կրօնական ընթերցումներ կատարուեցան Վեհ. Սուլթանին ներկայութեանը։ Ընթերցումը կատարող կրօնական պաշտօնեաներուն չորրորդ կարգի Օսմանիէ ու Մէճիտիէ պատուանշաններ շնորհուեցան։

ՆՈՒՐԻ ՓԱՇԱ.— Վեհ. Սուլթանին երկրորդ սենեկապետ Նուրի փաշա իրեն շնորհուած միւշիրութեան ատիճանին համար երախտագիտութիւն մատոյց յոտս կայս. Դահնոյեցն։

ԹՈՒՐԲԻԱ ԵՒ ՍԵՐԲԻԱ.— Նոյն Ֆերայէ Բրեսէ կը ծանուցանէ թէ, կ'ըսէ Սապահ, Կ. Պոլսոյ սերբական դեսպանը Պ. Սիմիչ, անցեալ օր, իր յանձնարարագիրները մատուցանելու համար Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւը ունեցած մինչեւ Ն. Վեհափառութեան մատուցեր է Սերբիոյ թագաւորին մէկ ինքնագիր նամակը, որով կը ծանուցանէ թէ իր ամենամեծ փափաքն է ուելի զօրաւոր ու մտերմական յարաբերութեանց մը տալ Թուրքիոյ եւ Սերբիոյ միջեւ եղած բարեկամական յարաբերութեանց եւ թէ այդ մասին բնաւ ջանք պիտի չխնայէ։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ. — Սապահ հետեւեալը կ'արտատպէ Նոյն Ֆրայէ Բրեսէէն՝ Բուէլլի նահանգաց ներկայացուցիչները մասին.—«Օսմ. կայս. կառավարութեան կողմէ մեր առնուած բարեկարգական բարձր միջոցներու շնորհիւ հիմա այդ նահանգներուն մէջ ուռղակութեան հետքը անգամ չէ մնացած եւ կատարեալ անդորրութիւն ու ապահովութիւն կը տիրէ։ Օտար հիւպատոսներն ալ իրենց կառավարութիւններուն ղրկած տեղեկագիրներուն մէջ այդ պարագան կը հաստատեն։»

—Փախստական Պալկարներէն եւ Ճումաթիպալիէնցիներէն անձ մը վերադարձած ըլլալով, անոր նկատմամբ հարկ եղած գործողութիւնը կատարուած են։

—Դարձեալ նոյն փախստականներէն Պոքրէնիք գիւղէն անձ մը վերադարձած ըլլալով, անոր նկատմամբ հարկ եղած գործողութիւնը կատարուած են։

—Մէնլիքի Հաշիոլա գիւղէն Սէքռէթ Պակոն անձնասուր եղեր է կայս. կառավարութեան։

—Թաքար Աթանաշ որ Թաթրիի բանտին դուռը կոտրելով փախած էր, եղած սասրի հաշուեմիտներու հետեւանքով անձնասուր եղեր է տեղական կառավարութեան։

— Բրլրվա գաւառակին Ներսէլ գիւղէն Տանօ անուն տղայը որ անցեալ տարի հինգ վեց քրիստոնեաներ լեռը տարած եւ Թուորլ գլը Թաքի անուն անձը վիրաւորած էր, ձերբակալուեր ու դատական պաշտօնեաներուն յանձնուեր է։

— Պէլճիքայի ոստիկան – զինուորներու չորս սպաները, վերջերս, Մանասդրը մեկնեցան։

— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց պատուանշաններ եւ չքադրամներ շնորհել Կվվկիրի երկրորդ կարգի պահեստի վաշտին, տեղական Լիմէր լիֆ.ի եւ անոր հետեւորդ զինուորներուն որոնք մեծամեծ ծառայութիւններ մատուցած են աւազակներ հալածելու առթիւ։

— Բուէլլիի մէջ համախմբուած կայս. զինուորներու ֆեմեռան պէքքերուն համար արուած նուէրները՝ 1895 հակերու մէջ դրուած, երէկ իրիկուն Էմիրնէ ու Սէլանիկ ղրկուեցան՝ կառախումբով։ Ատոնց 1138 հակը Գ. զորաբանակին յատկացուած են 197ը՝ Բ. զորաբանակին։

— Սէլանիկ – Մանաստիր եւ Գոսովա–Սէլանիկի երկաթուղիներուն քննիչ Ֆէրիդ Սիւլէյման փաշա երէկ Մանաստիր վերադարձաւ։

—Սէրէզէն կը գրեն թէ Տէմիր Հիսարը, Նէվրէքոբի, Բազլըքի եւ Ճումաթի Պալա գաւառակներուն մէջ ապաստակու

ԱՐԱՐԱՏ

ԱՌԱՎՈՏԱՅԻՆ ԵՎ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

Հրատարակվում է Թիֆլիսում հանրային ամեն օր, բացի հանրային տոներից։

Գրասենյակը գտնվում է Գ. Ալեքսանդրովսկայի փողոցում, Ալեքսանդրի հրապարակի անկյունում։

Գրասենյակի բացվելու ժամերը՝ առավոտյան 9-ից մինչև 2 և երեկոյան 5-ից մինչև 8։

Գրասենյակ մտնելու դուռը՝ Ալեքսանդրի հրապարակի կողմից։

Գրասենյակ հասցեագրված նամակները, հեռագրերը, գրքերը, գրաստները, գովազդները, ինչպես նաև գրասենյակ ուղարկվող գումարները պետք է հասցեագրել հետևյալ հասցեով՝ Թիֆլիս, Գ. Ալեքսանդրովսկայի փողոց, «Արարատ» թերթի գրասենյակ։

Գրասենյակ ուղարկվող գումարները պետք է ուղարկել հետևյալ հասցեով՝ Թիֆլիս, Գ. Ալեքսանդրովսկայի փողոց, «Արարատ» թերթի գրասենյակ

ՅՈԴԱՑԱԻ եւ ՅՈԴԱՏԱՊ

Յոդատապային բոլոր հիւանդութիւնները, ինչպէս գլխու ցաւ, ջղացաւութիւն, մէջքի ցաւ, կռնակի ցաւեր եւ ծունկերու ցաւեր արմատական կերպով կը բուժուին ԿՕՏԻՆԱՅԻ դարմանով։

Ամբողջ Թուրքիոյ համար ներկայացուցիչ Տ. Գ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ., Գալաթիան խան Թիւ 5։

ԱՊԱՀՈՎ ԲՈՒԺՈՒՄ
ԿՕՏԻՆԱՅԻ ԸՄՊԵԼԻՈՎ

Պատրաստուած Աւստրիոյ-Հունգարիոյ կայսերական-արքայական նամպարանի տարրաքանիներէն

Ռ. ԵՒ Ժ. ԿՕՏԻՆԱՅԻ կողմէ

Կը գտնուի նաեւ Վիեննան Գասապեան էֆ.ի դեղի մթերանոցը եւ բոլոր գլխաւոր դեղարանները։

Գաւառները երեք չիչէն պակաս չի ղրկուիր

Գաւառներու համար կը փնտռուին պատասխաւոր եւ գործունեայ գործակալներ, խիստ նպաստաւոր պայմաններով։

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հոնկրոշազ

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐԲԱՑԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱԲԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Սոյն Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։
Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմաններով ու անմրցելի դիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ Ի ԴԷՊ ՍԱՀՈՒ եւ կենաց՝ չահաբաժնի մասնակցութեամբ եւ երաշխաւորեալ տոկոսի տակերով, ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամագիրի ու մանչ աղայոց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ դանձելի տարեթոշակներու։
ԿԱՐԺԷ ՈՒՐԻՇՆ ԱՅԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ ԱՆԴԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՑՄԱՆՆԵՐՆ ԱԶՐԷ ԱՆՑԸՆԵԼ, Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆԳԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ԶԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՕՐԴԻՆ Ն. ՊԱՌՆԱԳԱՆԻՆ
Պոլիս Պառնապաս խան

ԱՄԷՆՈՒՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ ԱՊԱՀՈՎՈՒԱԾ

Ջղացաւութիւն, էկզալիացաւ, քնահատութիւն, էնֆլիւէնցա եւ ամէն ջղային հիւանդութիւն, ապահով բուժում կը գտնեն Տոքթէօր Դր-ՌՕՆԵԷի հակաջղացաւական դեղամանրներու միջոցաւ։ Դին, տուփը դրացուցակին հետ, 3 ֆրանք, բոլոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ Մթերանոց, Տոքթէօր Դոռնեէ եւ ընկ. 75, Պօէպի փողոց, Բարիզ, Կ. Պոլիս, Ճ. Մէջիտի սրդիք եւ ընկ. բոլոր դեղավաճառաց քով։ 18—30

ՍԱԼԱՄԱՆՏՐ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
Կեդրոնատեղի՝ ԱՄՍԹԷՐԴԱՄ
Դրամագլուխ եւ պահեստ
ՖՐ. 7,500,000

Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով եւ սակերով հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, մթերանոցներ, գործարաններ, եւն. ինչպէս նաեւ անոնց պարունակութիւնը, Կ. Պոլսոյ եւ ամբողջ Թուրքիոյ մէջ։
Ընկերութեան դրամատունն է Օսմ. Կայս. Պանքան։
Ընդհանուր գործակալ
ՅՕՍԿՕԼՕ ՄԱՆԿՕ ԵՒ ԸՆԿ.
Կալաթա Դարա Մուսքաձա փողոց թիւ 4
13—104

ԱԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ
ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳՍՅԻՆ ԷՆԱՆՔԻ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ
Զուս փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին եկամտաբերական դրամը՝ Ֆր. 1,506,000,000.
1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխառութիւնները՝ Ֆր. 34,000,000.
ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 600,000ին աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը. և որոնց կը պատկանի բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրեալներ վճարուած շահաբաժիններու գումարը Ֆր. 17,509,000.
ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ազնիւ գործունէութիւնը կրկին մեկնելու համար կ'ընդունուածներն կը յանձնուած բոլոր անձերն ալ, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը. և որոնց կը պատկանի բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրեալներ վճարուած շահաբաժիններու գումարը Ֆր. 17,509,000.
ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ազնիւ գործունէութիւնը կրկին մեկնելու համար կ'ընդունուածներն կը յանձնուած բոլոր անձերն ալ, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը. և որոնց կը պատկանի բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրեալներ վճարուած շահաբաժիններու գումարը Ֆր. 17,509,000.
ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ազնիւ գործունէութիւնը կրկին մեկնելու համար կ'ընդունուածներն կը յանձնուած բոլոր անձերն ալ, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը. և որոնց կը պատկանի բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրեալներ վճարուած շահաբաժիններու գումարը Ֆր. 17,509,000.

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ժ. Որ. ՀՈՒՍԻՕՍ ԵՒ ԸՆԿ.
Գենիզ Գալաթագրան
Ա. ՋՈՒՇԱՆԵԱՆ
Պոլիս, Հաւրիոյ խան
Վերջնաբար փոխագր. Վիքթորիա խան
Գալաթիա

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրաւունքով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուականը
(20 սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի տարածքներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. Պոլիս Եէնի խան, Գալաթա Ղալաքիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմէ Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի Նամի Հ. Պոլսոյը փոխագր. Օսմ. Նամակատան դէմը։

Դեր-գործակալ Պոլսոյ կողմէ Գ. Ի. Զաքօյեան
Մարբուճճիլար Զարլըը խան, Թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 194

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՑԹԱՑԹԻՂ
THE SINGER MANUFACTURING Ie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ լինուած ըլլալով, իրենց տակունութեամբ այնքան գերահաւատ են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։
Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։
Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին մէտիսոն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուներուն մէջ։

Բիւրա (1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին
(2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա (1. Սինկէր խան Թիւնէլի եռեւ.
(2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս (1. Սուլթան Համամ թիւ 2
(2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար Զարլը պոյը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ օղլու տունը։

ՇՈՓՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Մ Ա Ր Ս Ի Ա Ն Ի Ե Ւ Հ Ա Ց Ե Կ Ա Ն
Ն. ԲԱՔԷ ՍԻ ԸՆԿ.
ՍՈՒԼԹԱՆԱՍԻ ՇՈՓՆԱՒԱՏՈՒ
Դեկ. 21ին Պիրէճիկ. Սեւ ծովէն։
ՄԵՆԵՌՈՒՄՆԵՐ
Դեկ. 22ին Պիրէճիկ, ուղ. Մարսիլիա։
Յամենայն ուղղութեան Բոսֆորի համար։
Առաջին նաւերէ 245 ֆրանք. Բ. նաւերէ 75 ֆրանք. Յանձնարարութեանց համար դիմել Գ. Ֆոնտէն Թոմ Հանի Գալաթա։
Վարչ. 318 Ռ ՌԸՍՈ Լ

ՓԻՆԱՐԴ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓՆԱՒԱՏՈՒՆ
Որ ամիսը երկու անգամ կը բռնէն
Լիվերպուլի եւ Արեւելեան միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Լիվերպուլ	18900	Միրիանիա	7500
Մաքսոնիա	18000	Քանարդ	434
Լուսանիա	12750	Վերլա	3225
Քամբրիա	12950	Թալիա	2943
Նուբիանիա	8345	Թիրիա	2930
Օլամպիա	8128	Միրիա	2931
Եմբրոսիա	8120	Սամարիա	2358
Էթրիա	7392	Ալէքսոս	318
Սուրիա	7269	Էնգլանդ	16 1

Դիմել՝ ՀՈՒԼԻ Ե. ՍԻՆԿԷՐ
Joly et Seager
Գալանթարի խան, թիւ 6, 7, 8 Զարլ
Թիւ Գալաթա Սուլթանիա փողոց։ 85

COMP RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓՆԱՒԱՏՈՒՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւարարուն երթեւեկութիւններ

Յուլիս
Գշ. 2/15 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Տարտանէլ, Այնորոզ, Սնոնիկ՝ Իզմիր, Քիոս, Թարապպուլուս-Նամ, Գէրմէ, Եսքիա, Բոդրում-Եսքիա, Ազեր սանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Եշ. 4/17 Օտեսսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Շբ. 6/19 Մէթիլին, Իզմիր, Բիրէ, Աղերսանդրիա, ժամ. 10ին միջօրէէն առաջ։
Օտեսսա ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Կիր. 7/20 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Տիրեսոն, Տրապիզոն, Բիդէ, Զոնգուլտակ ժամը 3ին միջօրէէն առաջ։
Գուրկազ, Վառնա, Օտեսսա ժամը 3ին յետ միջօրէի,

ՄՈՍ
ՇՈՓՆԱՒԱՏՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերպուլի Գրեսոյի Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բռնող ուղղութեամբ։

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ռամսէզ	3000	Թիպա	2500
Ինսիա	3000	Սէրգիոս	2400
Դէլպոր	3000	Օսորիոս	2250
Գանանդրա	3000	Բէրտա	2250
Նարոս	3000	Գիրինոս	2000
Ռամնէլի	3000	Գոստրոնի	1500
Տորիսոնիա	2500	Կիլէա	1500

Դիմել՝ Ռ. ՈՒՌԹՈՒ, ԸՆ.
Գ. ԷՖԷՆՏԻ խան
ՀԼԵՔԻՍ ՄՈՍ Ե. ԸՆ.
19 21 Գալաթա Լիմանի

ՖՐԼՏ. ԼԼՕԼԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈՓՆԱՒԱՏՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերպուլի եւ Արեւելեան միջեւ բռնող ուղ.

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիրջինիան	10500	Ֆլանդրիա	3800
Սամնիտեան	10500	Իմպերիալ	3500
Ֆէնրիրեան	10500	Ադրիան	3000
Լանսաստրիան	9000	Ադրիատիկ	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Գրատիան	3500
Հելլասպոնտիան	8000	Գրէնիան	2500
Հորնսեան	8000	Ամստերտամ	2500
Խոզոնիան	8000	Ալզասիրեան	2500
Նիրնինիան	8000	Լեսպոսեան	2000
Եալէրնիան	3700	Մինեռ	900
Վանսնիան	3700	Գրաֆոս	900
Ֆլորիդիան	3700	Լեսոսոն	[illegible]
Նասաան	3500		

Աղբանքի ապրանքի կը ընդունուի լիմանի ապրանքի ալիւրի փոխադրելու համար։ Ապրանքի մանրամասնութիւն համար։ Ամբարներուն դրսէն չորեքշաբթի ժամը 2ին։ Ուրբաթ ժամը 4։
Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել
ԷՖՕՐ ԼԼՕՅԴՆ
Գալաթա, քարափի վրա
600 Գալաթա Լիմանի մեջ

Ցանկնալարարեցի իմ հիւանդներուս ու ինֆլիւէնցային հետեւանքը եղող սաստիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կոնիաքի խառնուած Քրոմատրֆի հանքային լուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։
Տ/ՈՒԹ. ՍՔԷՌՈՒԼԻՍ
Ատանա՝ ՉԱՐԵՀ ԽՈՍՐՈՒՆԻ։

ԹՈՄԱՍ ՌԻԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓՆԱՒԻՐ
Ընդմէջ Հալի Կ Պոլսոյ եւ Օսեռայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմս	1497	Կոզ	1011	Մարմ	724
Ալէքթ	3607	Գոնկ	2906	Կրօնս	1695	Մարկեկս	2273
Անեէլս	1841	Գոլաս	896	Հիրս	775	Մարգրէլս	3700
Արիասզ	2271	Ֆիսս	4811	Հիսակս	1581	Միրատս	3557
Գասսոս	1822	Ֆօսֆոս	937	Հինսու	3720	Միլս	1057
Գորտոնոս	1264	Ֆուրս	2383	Հորատս	3600	Մոնտէսպէլս	1735
Գրամս	1076	Ֆրեզ	1713	Հուսպէզ	595	Մուրիլս	2419
Գրիւնս	841	Ֆինմաս	504	Խակս	2354	Նէրս	1083
Գրիֆիլս	4431	Խոլս	2464	Խասս	5543	Սէրս	4199
Դէլրս	1671	Ելսորատս	1520	Ձիւնս	1080	Սնեարդս	4086
Դալիբաս	1837	Էրազս	1841	Ղէլաս	1053	Ոլրանտս	1535
Դամէս	1244	Ֆիսս	954	Քօլբինս	3397	Քարիմս	1637
Դազս	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնս	1700	Քոլս	510
Զիրակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1058	Փիսէս	2229
Միսէրս	1831	Ֆրանկիսքոս	4862	Լէբանոս	2273	Բրինսաս	1863
Գիս	2697	Կանիլէս	3060	Լիվօրնս	1643	Բօլս	1613
Դորոտատս	4235	Գեղանս	1243	Լօրէնցս	3191	Բոմէս	1789

Ընդհանուր վճարագրով հրկէն հոս հասած է։
Հարաւիս շոգենաւերը, նաւատեր Քրօֆիթ։
Դիմել՝ առ գործակալ Ե. ՀԻԼՏ ԵՆՐԻՔՍՕՆ
Թիւ 22—24 Գալաթա Մեւլեւի խան. Գալաթա։ 177

ՁՂԱՑԻՆ ԷՔ
ԿԱՐԴԱՑԻՐ, ՆԻՏԻ ԲԺՇԿՈՒԻՐ

Ամէնէն չնչին պատճառով շատ ան դամ ջղային հիւանդութեան կենդանիներուն մարդ և երբէ կարիւորութիւն չտալով անփոյթ գտնուի ինքզինք դարմանել տալու։ հիւանդութիւնը սաստիկանալու կրնայ և մինչև իսկ ապագայ դատակներուն կը փոխանցուի։ Լուսնոտները, և ուրիշ ջղային հիւանդութիւնք տառապողներ, կամ այն է որ իրենց ծնողքէն ժառանգած են սեպհական հիւանդութիւնն և կամ հիւանդութեան նոր սկսած առեն կարիւորութիւն չտալով անոր, իրենց այսօրուան դժբախտ վիճակին հասած են։

Ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը ալ շատով կը բժշկուի, եթէ հիւանդը կանոնաւորապէս գործածէ ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԹ ՏԸ ԲԻԷՐԼՕ անուն տարհանչակ դեղը։

Այս դեղը անմիջապէս կը հանդարտեցնէ լիդերն և ֆոյին հիւանդութեանց ամէն տեսակը արագ և վերջնականապէս կը բժշկէ երկար ժամանակ կրնայ գործածուիլ առանց բնութեան կարգ անցնելու և զգեցութիւնը կորսնցնելու։ Անքունութիւնը, քնաշրջիկութիւնը, էկզիմա յաւալ, ոգեմանութիւնը, խեղդութիւնը, մոռացկոտութիւնը, խօսելու անկարողութիւնը, ցասկոտութիւնը, դիւրագրգռութիւնը, ջղային հոգը, սրտի բարախումը, մաղձը, սրգամսը, մրդուտակը, կանանց սովորական անկանոնութիւնը, դժուարաշարժութիւնն ու ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը իր բժշկութիւն ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԹ ՏԸ ԲԻԷՐԼՕ գործածելով, կեղծերէն զգուշանալ։ Կը խորհուի ամէն մեծ դեղարանները և դեղի մթերանոցներու մէջ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կատարեալ 1903 Նոյեմբեր 1 (Ն. Տ.) կիրակի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՑԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. թ. 224 Խառն Առտու	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՕՂ Կառ. թ. 223 Խառն Երեկ.
ժ. Վ.		ժ. Վ.
12 —	մկն. Էսկի-Շէհիր ժմ.	3 —
12 42	» Կէօքէճ Գրսբք »	2 20
1 39	» Սապանճը Բունար »	1 38
2 33	» Ակարունա »	12 42
3 15	» Զէքիւրլէր »	11 53
4 10	» Տէօյէր »	11 5
4 39	» Իկանիկ »	10 20
5 3	» Համամ »	9 53
5 14	» Կապլիկէօլ Կամամ »	9 44
6 1	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	9 13
6 41	» Գէօյնիւք Զօնգուլար »	8 20
7 36	» Զայ »	7 33
8 21	» Իսկիշիր »	6 40
8 45	» Եսքիշէհիր »	6 15
9 16	» Աչ Շէհիր »	5 53
9 48	» Ազարի քէօյ »	5 13
10 30	» Զավուշէք քէօյ »	4 35
11 8	» Իսկին »	4 3
11 55	» Սրն-Խանը »	3 9
12 50	» Գրայ-Ինի »	2 27
1 22	» Մէյսան »	1 47
2 22	» Բասնաբ-Գաշը »	12 42
3 —	ժմ. Գոնեա մկն.	12 —
Երկն.		առտ.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՐԻԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. թ. 122 Խառն Առտու	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՕՂ Կառ. թ. 121 Խառն Իրիկ.
ժ. Վ.		ժ. Վ.
1 —	մկն. Էսկի Շէհիր ժմ.	11 —
1 44	» Ագ Գունար »	10 18
2 24	» Ալբիւ Քէօյ »	9 46
3 4	» Գէյլիք Ախուր »	8 58
4 9	» Սարիքեօյ »	8 1
4 58	» Գիլէր »	7 4
5 35	» Ցասիէր »	6 27
6 9	» Գէյլիք Քէօփրիւ »	6 —
7 3	» Բալաթլի »	5 16
8 21	» Մալի Քէօյ »	3 49
9 15	» Սէէնան Քէօյ »	2 47
10 —	ժմ. Էնկիւրիւ մկն.	2 —
Երկն.		առտ.

ԱԼԱԵՌԻՆՏԷՆ ՔԻՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 Խառն Առտու	Թ. 324 Խառն Իրիկ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 Խառն Առտու	Թ. 323 Խառն Իրիկ.
ժ. Վ.	ժ. Վ.		ժ. Վ.	ժ. Վ.
2 35	12 45	մկն. Ալաեռնա ժմ.	2 —	12 6
2 55	1 5	ժմ. Քէսքինեա մկն.	1 40	11 45

ՀԱՄԻՏԻԼ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 422 Խառն Առտու	Թ. 424 Խառն Իրիկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 421 Խառն Առտու	Թ. 423 Խառն Իրիկ.
ժ. Վ.	ժ. Վ.		ժ. Վ.	ժ. Վ.
6 30	8 —	մկն. Համիտիէ ժմ.	6 —	7 30
6 48	8 18	ժմ. Առա-Բազար մկն.	5 42	7 12